

**Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету  
на освітньо-професійну програму Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок  
другого (магістерського) рівня**

**освітня програма знаходилася на громадському обговоренні у період з 04.01.2023 р. по 03.02.2023 р.**

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/10520/proyektopp072fbssfrmd2023.pdf>

| Категорія стейкхолдерів  | Прізвище та ім'я      | Місце роботи (навчання)                                                                                                                            | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Примітка про врахування / неврахування                                                                                                                                  |
|--------------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Академічна спільнота     | <b>Гудзь Тетяна</b>   | Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі, професор кафедри фінансів та банківської справи д.е.н, професор | Враховуючи сучасні вимоги роботодавців до претендентів на посади у фінансовій сфері, вважаємо, що знання сучасних методів аналітичного забезпечення прийняття фінансових рішень затребуване та підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Тому пропонуємо включити до компонент освітньо-професійної програми начальну дисципліну, яка передбачає оволодіння практичними навиками перспективного, поточного та ретроспективного аналізу фінансових даних. Вважаємо за доцільне введення навчальної дисципліни «Аналітичне забезпечення фінансових рішень» замість дисципліни «Методи і прийоми діагностики діяльності підприємств агробізнесу». Пропонована дисципліна є ширшою за змістом, оскільки охоплює вивчення методів не лише економічної діагностики, але й інших методичних прийомів, які формують методичну базу прийняття та впровадження обґрунтованих фінансових рішень. | Враховано<br><i>(передбачено введення обов'язкової навчальної дисципліни «Аналітичне забезпечення фінансових рішень», обсягом 3 кредити ЄКТС)</i>                       |
| Представник роботодавців | <b>Дяченко Богдан</b> | АТ «Укрексімбанк» старший менеджер департаменту стягнення                                                                                          | Для покращення та удосконалення рецензованої ОПП серед обов'язкових компонент програми, на нашу думку, необхідно замінити виконання міждисциплінарної курсової роботи на курсову роботу з дисципліни «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в аграрній сфері», що дасть можливість глибше розкрити унікальність даної освітньо-професійної програми, а здобувачам вищої освіти ґрунтовніше набути спеціальних компетентностей у даному напрямі.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Враховано<br><i>(передбачено запровадження курсової роботи з дисципліни «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в аграрній сфері», обсягом 3 кредити ЄКТС)</i> |
| Представник роботодавців | <b>Кривак Марія</b>   | ТОВ «Українська універсальна біржа», начальник відділу біржових операцій та клірингових розрахунків                                                | Реалізація рецензованої ОПП дозволяє забезпечити досягнення передбачених програмних результатів навчання та набути здобувачами програмних компетентностей зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». У програмі повністю враховані зміни і трансформації, які відбулися у назві та змісті вищезазначеної спеціальності у 2022 році. Так, до обов'язкових компонент ОПП внесена дисципліна «Управління активами фондового ринку», яка допоможе майбутнім фахів-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Враховано                                                                                                                                                               |

| Категорія стейкхолдерів                                        | Прізвище та ім'я       | Місце роботи (навчання)                                                           | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Примітка про врахування / неврахування                                                                                                                                                         |
|----------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                |                        |                                                                                   | цям вирішувати завдання, які виникають у процесі руху фінансових ресурсів за допомогою спеціалізованих фінансових інститутів та з використанням специфічних фінансових інструментів.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                |
| Представник роботодавців                                       | <b>Шматко Вікторія</b> | ПрАТ СК «Провідна», менеджер офісних продажів                                     | Представлена в проєкті освітньої програми форма атестації забезпечить повний та об'єктивний контроль інтегральної компетентності здобувачів вищої освіти, матриця відповідності програмних компетентностей та програмних результатів компонентам освітньо-професійної програми відображає системність підготовки в розрізі набуття здобувачами загальних та спеціальних компетентностей, відповідних програмних результатів. В якості рекомендацій, зважаючи на зміну на фокус та цілі даної освітньої програми, хочемо звернути увагу на доцільність оновлення та доповнення тематики кваліфікаційних робіт в частині тем, що стосуються фондового ринку та управління його активами, адже саме виконання кваліфікаційних робіт узагальнює весь процес підготовки магістра за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. | Враховано<br>(передбачено оновити та розширити тематику кваліфікаційних робіт при перегляді відповідних Методичних рекомендацій)                                                               |
| Випускник ОПП Фінанси, банківська справа та страхування 2021 р | <b>Мауер Діана</b>     | Полтавський державний аграрний університет, фахівець відділу міжнародних зв'язків | Враховуючи визначені в проєкті програми програмні результати навчання та зважаючи на структурно логічну схему вивчення дисциплін вважаємо доречними запровадження навчальної дисципліни «Аналітичне забезпечення фінансових рішень», яка дасть можливість здобувачам вищої освіти набутти фундаментальних понять та практичних навичок щодо методики та методології здійснення аналітичних дослідження як бази для прийняття ефективних управлінських рішень суб'єктами бізнесу. При цьому дана навчальна дисципліна має передувати вивченню дисципліни «Фінансовий менеджмент», оскільки саме наявність навичок аналітичних досліджень є запорукою набуття якісних управлінських компетентностей.                                                                                                                                                          | Враховано<br>(передбачено навчальну дисципліну «Фінансовий менеджмент» в структурно-логічній схемі визначити після вивчення навчальної дисципліни «Аналітичне забезпечення фінансових рішень») |
| Представник роботодавців                                       | Андренко Дмитро        | Головне управління Державної податкової служби у Полтавській області              | Ознайомившись з проєктом освітньо-професійної програми, а також змістом підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок у Полтавському державному аграрному університеті можна стверджувати, що рівень підготовки відповідає вимогам вищої школи. З огляду на співпрацю університету з податковими органами області можна говорити про якісну теоретичну та практичну підготовку кадрів за даною спеціальністю. Переглянувши на сайті університету перелік освітніх компонентів, зокрема навчальних дисциплін, які пропонуються для вивчення студентами магістратури вважаємо доцільним, щоб дисципліну «Управління та адміністрування в подат-                                                                                                                                           | Враховано<br>(запропоновано включити навчальну дисципліну «Управління та адміністрування в податковій сфері» до переліку факультетських вибіркового дисциплін)                                 |

| Категорія стейкхолдерів                                 | Прізвище та ім'я     | Місце роботи (навчання)                                                  | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Примітка про врахування / неврахування                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------|----------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                         |                      |                                                                          | ковій сфері» вивчали не лише студенти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок а й інші здобувачі вищої освіти, зокрема спеціальності Облік і оподаткування, що має позитивним чином вплинути на рівень їх готовності до працевлаштування в податкових органах.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                      |
| Випускник ОПП Фінанси, банківська справа та страхування | Виноградська Марина  | Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області | Дисципліни передбачені проєктом даної освітньо-професійної програми формують весь необхідний комплекс інтегральної, загальних та фахових компетенцій, передбачених стандартом вищої освіти спеціальності Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. Вони відповідають профілю спеціальності, програмним результатам та компетентностям, відображають актуальність та унікальність спеціальності. Освітньо-професійна програма містить в собі всі необхідні структурні та змістові складові, відображає сучасні вимоги до підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи та страхування, але потребує розширення переліку баз виробничої та переддипломної практик за рахунок установ, що надають послуги на фондовому ринку.                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Враховано<br>(передбачено розширити перелік баз проходження виробничої та переддипломної практик при перегляді Наскрізної програми практики)                         |
| Академічна спільнота                                    | Гаркуша Юлія         | Одеський національний економічний університет                            | Розроблена освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок забезпечує здобувачам вищої освіти формування загальних та спеціальних компетенцій підготовки фахівців у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Освітньо-професійна програма за структурою містить всі необхідні складові – цілі, завдання, методики, технології навчання, програмні компетентності та результати навчання. Зміст даної програми включає ряд професійних дисциплін, які забезпечують набуття здобувачами вищої освіти визначених програмних результатів навчання. Проте доречним, на нашу думку, слід розглянути можливості вивчення дисциплін, які б забезпечили поглиблений аналіз стану, розвитку і тенденції регіональної фінансової системи. Тому, як рекомендаційні пропозиції бачимо доцільним вивчення аналітичної дисципліни «Кількісні методи оцінки регіонального розвитку» здобувачами вищої освіти освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. | Враховано частково<br>(запропоновано включити навчальну дисципліну «Кількісні методи оцінки регіонального розвитку» до переліку факультетських вибіркових дисциплін) |
| Здобувач вищої освіти                                   | Онопрієнко Владислав | Акціонерне товариство Комерційний Банк «ПриватБанк»                      | Посилення конкуренції у банківській сфері, поява конкурентів в особі небанківських установ, трансформації на ринку цінних паперів призвели до необхідності використання банками інструментів забезпечення стійкості та більш гнучкого реагування на численні ризики. Зазначене робить акту-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Враховано<br>(передбачено включити дисципліну «Банківський маркетинг» до                                                                                             |

| Категорія стейкхолдерів                                 | Прізвище та ім'я | Місце роботи (навчання)                                                  | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Примітка про врахування / неврахування                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                         |                  |                                                                          | альним питання підготовки фахівців з банківського маркетингу. Вважаємо за доцільне ввести дисципліну «Банківський маркетинг».                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | оновленого переліку вибіркових фахових дисциплін)                                                                                                   |
| Академічна спільнота                                    | Гасій Оле-на     | ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»           | Представлений для громадського обговорення проект освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок для другого (магістерського) рівня вищої освіти відзначається змістовністю, чітко визначено метою, унікальністю та структурно-логічною побудовою викладання навчальних дисциплін, що сприяє якісному набуттю здобувачами програмних результатів навчання. Аналізуючи наведені на сайті університету силабуси навчальних дисциплін звертає на себе увагу дисципліна «Фінансовий менеджмент», що є однією з фундаментальних в підготовці магістра за даною спеціальністю. При цьому, вважаємо доречним доповнити темою «Дивідендна політика» замість теми «Аналіз фінансових звітів», матеріал якої вивчається в дисциплінах, що викладаються раніше                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Враховано (передбачено відкоригувати тематичне наповнення дисципліни «Фінансовий менеджмент»)                                                       |
| Випускник ОПП Фінанси, банківська справа та страхування | Рудич Ілля       | Управління Північно-східного офісу Держаудитслужби в Полтавській області | Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок орієнтована на підготовку висококваліфікованих фахівців, які б мали глибокі знання для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру в сфері фінансів, банківської справи, страхування фінансового та фондового ринків. Компетентності та програмні результати навчання носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців. Одночасно, слід звернути увагу, що в нинішніх економічних реаліях фінансова стратегія та планування на підприємстві виступають одним із важливих елементів підтримки фінансової стабільності підприємства. Для вищого менеджменту є актуальними вміння обґрунтування стратегії фінансового забезпечення стратегії та планування на підприємстві, проведення стратегічного аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, формулювання та аналізу стратегічних альтернатив і обрання фінансової стратегії, її реалізація та управління стратегічними змінами, знання та використання методів та засобів контролю за реалізацією фінансової стратегії. Тому вважаємо доцільним вивчення дисципліни «Фінансова стратегія та планування на підприємстві» саме здобувачами вищої освіти магістерського рівня спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. | Враховано (передбачено включити дисципліну «Фінансова стратегія та планування на підприємстві» до оновленого переліку вибіркових фахових дисциплін) |

| Категорія стейкхолдерів                                    | Прізвище та ім'я   | Місце роботи (навчання)                                     | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Примітка про врахування / неврахування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Випускник ОПП<br>Фінанси, банківська справа та страхування | Сосницький Віктор  | Акціонерне товариство Комерційний Банк «ПриватБанк»         | Враховуючи тенденції розвитку спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», доречним було б включити до навчального плану наступні компоненти: «Управління корпоративними фінансами», Санаційний аудит».                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Враховано частково <i>(передбачено включити дисципліни «Управління корпоративними фінансами» до оновленого переліку вибіркових фахових дисциплін)</i>                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Академічна спільнота                                       | Коваленко Вікторія | Одеський національний економічний університет               | Представлений робочою групою проєкт освітньо-професійної програми за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, Полтавського державного аграрного університету, відповідає вимогам вищої школи, регламентує цілі, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, оцінки та якості підготовки випускника за даною спеціальністю. У свою чергу, зважаючи на поставлену мету та унікальність даної освітньо-професійної програми, вважаємо з доцільне вирівняти обсяг годин, відведених на вивчення таких дисциплін як «Фінансовий менеджмент», «Банківський менеджмент», «Страховий менеджмент», «Управління активами на фондовому ринку». Слід також звернути увагу на дисципліни, які розкривають унікальність освітньо-професійної програми, а саме: «Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю в аграрній сфері» та «Управління фінансово-економічною безпекою» | Враховано частково <i>(передбачено вирівнювання обсягу дисциплін «Фінансовий менеджмент», «Банківський менеджмент», «Страховий менеджмент» та «Управління фінансово-економічною безпекою» (по 5 кредитів ЄКТС), дисципліни «Управління активами на фондовому ринку» та «Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю в аграрній сфері» мають інший (дещо менший – відповідно: 4 та 6 кредитів ЄКТС) обсяг)</i> |
| Представник роботодавців                                   | Шелудько Сергій    | Публічне акціонерне товариство Акціонерний банк «Південний» | Представлений для обговорення проєкт освітньо-професійної програми є збалансованим та логічним за структурною побудовою, відповідає сучасним вимогам на ринку праці і може бути рекомендованим для затвердження з метою подальшої підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. В той же час, враховуючи актуальність на сьогоднішній день питань що стосуються управління фінансовим забезпеченням підприємств та організацій та відповідно формуванням у здобува-                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Враховано <i>(передбачено включити дисципліну «Проектне фінансування» до оновленого переліку вибіркових фахових дисциплін)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| Категорія стейкхолдерів                                 | Прізвище та ім'я  | Місце роботи (навчання)                             | Зміст пропозиції та її обґрунтування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Примітка про врахування / неврахування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                         |                   |                                                     | чів вищої освіти теоретичної та методологічної бази необхідної для подальшого оволодіння навичок проектного фінансування доцільним є оновлення переліку вибіркових дисциплін на рівні освітньої програми за рахунок введення дисципліни Проектне фінансування.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Випускник ОПП Фінанси, банківська справа та страхування | Плотнікова Марина | Акціонерне товариство Комерційний Банк «ПриватБанк» | Проект освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок складений логічно. У ньому визначено загальну інформацію, мету, наведено характеристики, визначено ключові моменти викладання та оцінювання. В той же час, з метою покращення підготовки фахівців за даною освітньо-професійною програмою, а також враховуючи важливість розвитку фондового ринку як складової фінансової безпеки, доцільно запровадити навчальні дисципліни (в переліку вибіркових) теми яких висвітлюють окремі аспекти фондового ринку в Україні та світі.                                                                                                                                                                                                                                                           | Враховано<br>(передбачено включити до оновленого переліку вибіркових фахових дисциплін дисципліни: «Фінансове управління державним боргом», «Управління фінансовими ризиками» та «Проектне фінансування»)                                                                                                                                                                                                             |
| Випускник ОПП Фінанси, банківська справа та страхування | Мишелов Анатолій  | Директор ТОВ «ТК «ЄВРО-ТРАНСГРУП»                   | Пропонована освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» базується на сучасних методиках, теоріях, концепціях та результатах наукових досліджень з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також орієнтує на актуальні напрями, у рамках яких можливий подальший професійний розвиток. Програма спрямована на формування компетентностей, пов'язаних із виконанням спеціалізованих завдань та вирішенням прикладних проблем у зазначеній галузі. В якості зауваження слід відмітити відсутність серед обов'язкових компонентів програми такої дисципліни як «Інвестиційний менеджмент», вивчення якої допомогло б здобувачам отримати компетентності з прийняття управлінських рішень у галузі інвестування у різні сфери виробничої діяльності та бізнес-процеси. | Не враховано<br>(обґрунтовано, що вивчення питань пов'язаних з інвестиційним менеджментом частково здійснюється в навчальних дисциплінах «Фінансовий менеджмент» та «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю в аграрній сфері». Крім того в переліку фахових вибіркових дисциплін наявна навчальна дисципліна «Проектне фінансування», де теж приділяється окрема увага управлінню інвестиційною діяльністю). |